

ת"פ 6070/09/19 - מדינת ישראל נגד ג'רייס אליאס

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 6070-09-19 מדינת ישראל נ' אליאס
בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ג'רייס אליאס

הנאשם

הכרעת-דין

אני מודיעה כי הנאשם זכאי.

כפי שיפורט, המאשימה כשלה מלהוכיח את אשמתו של הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

1. נגד הנאשם שלפניי הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של **תקיפה סתם**, בהתאם לסעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. בכתב האישום הלקוני והתמציתי שהוגש נגד הנאשם, נטען כי במועד הרלוונטי היה הנאשם מורה בבית הספר היסודי אום אל גאנם בשיבלי (להלן: "**בית הספר**"). נטען, כי ביום 24.3.19, בשעה 11:00 או בסמוך לכך, בבית הספר, ניגשה הקטינה ר.ס. (להלן: "**המתלוננת**") לנאשם בבקשה כי יצרף אותה להצגה בבית הספר. באותן נסיבות, נטען, סטר הנאשם לקטינה ר.ס. בפניה.

3. הנאשם כפר במיוחס לו. כפי שעוד יובהר ויפורט, הנאשם הכחיש מכל וכל כי סטר למתלוננת, ומעבר לכך, טען במהלך משפטו כי הסיטואציה שתוארה בכתב האישום לא התרחשה כלל, וכי המתלוננת כלל לא ניגשה אליו, ולא ביקשה ממנו כל בקשה שיצרף אותה להצגה, או כל בקשה דומה אחרת (ראה לדוגמא דבריו בעדותו בעמ' 43 ש' 13).

4. במסגרת פרשת התביעה העידו מספר עדים, בראשם הילדה המתלוננת ר', וכן ילדה נוספת, איה אבו ג'אבר (להלן: "**איה**"), שלמדה באותה כיתה במועד האירוע המתואר בכתב האישום. בנוסף העידו אביה

של המתלוננת מר עלא סלפית, מנהל בית הספר מר איאד כחילי סעאידה, המחנך של המתלוננת, המורה מר נאהר שיבלי, וחוקרת המשטרה ענבל אמויאל. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשם עצמו, וכן הקטינה שיפא סעאידה, תלמידה בבית הספר.

5. אין מחלוקת על כך שהנאשם שימש בבית הספר כמורה לשפה הערבית, וכי המתלוננת, שהייתה ביום האירוע בכיתה ד', למדה אצל הנאשם בכיתת העשרה לתלמידים מצטיינים, במסגרת תכנית "אמירים". הנאשם פירט (עמ' 40 ש' 7), ודבריו אינם במחלוקת, כי קבוצת ההעשרה שאותה לימד נבנתה מתלמידים מצטיינים ממספר כיתות ד', שקובצו יחד במסגרת תכנית המצוינות, שאותה הוביל הנאשם.

6. שתי עדות תביעה בלבד העידו עדות ישירה לגבי האירוע, ושתיים אלה הן המתלוננת, וחברתה איה. שתי הילדות נכחו, ועל כך אין מחלוקת, בשיעור שאותו העביר הנאשם ביום האירוע באותה כיתה מצוינות. עדי התביעה האחרים שהעידו לא נכחו באירוע, ועדותם נוגעה, מטבע הדברים, לנסיבות לוואי שונות, ולא לאירוע גופו.

7. המתלוננת, שבעת האירוע הייתה ילדה בכיתה ד', ובעת עדותה בבית המשפט הייתה בת 11, העידה בשפה הערבית בסיועו של מתורגמן. המתלוננת העידה שהנאשם לימד אותה במסגרת תכנית "אמירים" למצטיינים, וכי ביום האירוע תלמידים אחרים הציגו בכיתה הצגה, והנאשם צפה בהם מציגים. לטענת המתלוננת, ניגשו היא וחברתה איה (בשגה הוקלד "היאא") לנאשם להגיד לו שגם הן צריכות לעשות הצגה, והנאשם בתגובה סטר לה על פניה (עמ' 23 ש' 10).

המתלוננת העידה כי "כאב לה קצת". לשאלת התובעת מדוע סטר לה הנאשם ענתה המתלוננת כי איננה יודעת. המתלוננת מסרה כי היא ואיה ניגשו לנאשם יחד (עמ' 24 ש' 28), וכי תלמידי הכיתה האחרים, שאת מספרם המדויק לא ידעה, אך שיערה כי הוא כ- 30 תלמידים (שם, ש' 25) ראו שהשתיים קמו וניגשו למורה (ש' 33). במקום אחר מסרה המתלוננת כי היא משערת שחלק מהתלמידים ראו זאת (עמ' 26 ש' 16).

8. הפרטים שמסרה המתלוננת בחקירתה הראשית ניכרו בדלות, ותאמו את דלותו של כתב האישום. המתלוננת, שהעידה לגבי סיטואציה חריגה, שבה לדבריה נפלה קורבן לתקיפה מצד מורה, לא הביאה כל תיאור לגבי נסיבות הרקע, אשר אילו הובאו, יתכן והיה בהן לסייע בהתרשמות לגבי מהימנותה. גם חקירתה הנגדית של המתלוננת לא סייעה להבהרת התמונה ולהבנת נסיבות האירוע. כשנשאלה הילדה על ידי הסנגור בחקירתה הנגדית, ולאחר שהתובעת לא שאלה אותה בעניין זה כלל, איזו הצגה ביקשה להציג, שהרי לשם כך לדבריה קמה וניגשה, לדבריה, לנאשם באמצע השיעור, ענתה כי אינה זוכרת (עמ' 26 ש' 23), ולא ניתן היה להבין אם מדובר בהצגה תחרותית כלשהי (ולכך יש משמעות, כפי שיובהר בהמשך), או בהצגה אחרת.

9. מדובר בעדה צעירה, ילדה בת 11, אשר בעת מסירת תלונתה, כשנה וחצי לפני מועד העדות, הייתה ילדה רכה שטרם מלאו לה עשר שנים, ואשר על בסיס תלונתה, כמעט אך ורק על בסיס דבריה, הואשם מורה בית ספר בעבירה חמורה. הרושם שהתקבל מעדותה הנו כי תיק החקירה טופל באופן בלתי

הולם, תוך מחדלי חקירה שאינם מתקבלים על הדעת. דומה כי גורמי החקירה, ובהמשך גם אנשי צוות המאשימה, וויתרו, ללא כל הצדקה, על בירור שאלות בסיסיות חיוניות. המאשימה לא הביאה כל ראיה לגבי ניסיונות לבדוק אם קיים הגיון כלשהו, רקע או הסבר, להתנהגות הנאשם, שלגביו נטען כי ללא כל פשר סטר לילדה מצטיינת שאותה לימד בתכנית מיוחדת, רק כי זו ביקשה ממנו להציג הצגה. לא הובאה גם כל אינדיקציה לגבי בדיקה חקירתית, שמא מדובר בתלונת שווא. התרשמתי, בעת עדותה של המתלוננת, וגם על סמך ראיות אחרות, אליהן אתייחס בהמשך, כי שאלות מתבקשות וחיוניות לא נשאלו ולא הובררו בטרם הוחלט על הגשת כתב אישום זה.

10. תהליך התרשמות מעדותו של עד כרוך בבחינת הגיונם של דברים באמצעות ארגז כלים שאיננו בלתי מוגבל. בית המשפט מתבקש לקבוע אם העד שבפניו דובר אמת, שאם יש ספק באמיתות דבריו. חקירה משטרתית הוגנת וטובה אמורה לספק את כלי העבודה המובילים שבאותו ארגז כלים. על החקירה לסייע לבית המשפט לבחון את כל הנסיבות הרלוונטיות, באופן שיאפשר ככל הניתן את חקר האמת. הדברים נכונים במיוחד כשמדובר בעדה צעירה רכה בשנים. עדותו של כל עד, ובמיוחד עד שהוא ילד, ראוי שתיבחן תוך קביעת מהימנות, בבחינת הקשר בין הדברים שהעד מוסר לזמן ולמקום, בבחינת קיומו של רצף הגיוני בתיאור העובדות, בשאלה אם קיים תיאור מתקבל על הדעת בין התנהגות לבין תגובה של הדמויות הפועלות, אם יש שילוב קולח של רגש ושל מחשבה אישית של העד בתוך התיאור העובדתי ועוד כהנה כליים. כלים דומים משמשים חוקרי ילדים, שגובים עדויות של ילדים בפרשות פליליות חמורות יותר מזו הנוכחית, להערכות מהימנותם של ילדים שהנם עדים או נפגעי עבירה. במקרה הנוכחי נראה כי נפלו חוסרים קשים. המאשימה הסתפקה בגרסה דלה ולקונית של שתי ילדות (לגרסה העדה איה אתייחס בהמשך) ונמנעה מבירור הכרחי של נקודות קרדינליות. העמקת החקירה הנה חובה מצד המשטרה, וחובה זו נועדה לשרת את נפגעי העבירה, על מנת שתלונתם תתברר כיאות, וגם את זכויותיהם של חשודים ונאשמים, על-מנת שקולם ישמע, וגרסתם תיבחן ברצינות. חובה זו לא קוימה בהליך זה כדבעי.

11. מקובלת עלי בהחלט טענת הסנגור הנכבד בסיכומיו, שקיים, כלשונו, "חלל תמוה" בעובדות, כפי שהוצגו על ידי המתלוננת, ובהמשך גם על ידי עדת הראיה הנוספת איה. המאשימה לא הציגה כל ראיה לגבי ההתנהלות בכיתה טרם סטר הנאשם למתלוננת, בעת שסטר, ולאחר מכן. לא הוצג גם כל רקע מטעם המאשימה, שיכול להסביר את הסיטואציה. עדותה המצומצמת של המתלוננת עוררה ספק, ואין בדבריה מעל דוכן העדים כדי לשכנע שהנאשם אכן סטר לה. שאלות בסיסיות שעולות בראשו של כל מי שקורא את כתב האישום לא נבדקו כלל בחקירה ולא נענו בראיות מטעם המאשימה. הובאה בפני המשטרה טענה של ילדה, לפיה מורה בישראל של שנת 2019, סטר לה בכיתה לעיני תלמידים רבים, רק כי פנתה אליו. מדובר בתיאור חריג וחמור, המחייב בדיקה מדוקדקת. לדבריהן של שתי הילדות, הנאשם לא אמר מילה לתלמידה, ורק סטר לה בשתיקה על פניה, לעיני כיתת תלמידים, ותוך שחלק מהתלמידים מציגים הצגה. עושה רושם שהחקירה לא בדקה כלל מה היה באותה כיתה באותו יום, והרי מדובר בבדיקה נחוצה. כך לדוגמה היה צורך לבדוק באיזו הצגה, שביקשו הילדות להציג, מדובר, ומדוע הביאה התנהגותן את הנאשם למעשה כה חריג עד שסטר לילדה. לא נבדק באופן מספק מדוע קמו הילדות למורה, מדוע קמו יחד, מי היו הילדים האחרים שהציגו באותו הזמן על פי טענת המתלוננת,

כמה ילדים היו בכיתה, מי מהילדים האחרים ראה את האירוע, ועוד שאלות, אשר נדרשות לבדיקה, ונראה כי לא נבדקו כמעט ובכלל.

12. כאן המקום לציין כי הנאשם, כבר בחקירתו במשטרה, שבה הכחיש את המיוחס לו בלהט, ובה הצהיר כי מעולם לא נגע ולא יגע בילד, העלה סברה שמדובר בתלונת שווא על רקע תסכולם של המתלוננת או הוריה על כך שהנאשם בחר בילדה מצטיינת אחרת, ולא במתלוננת, להשתתף בתחרות ארצית "הנואם הצעיר" (ת/1, חקירתו מיום 8/4/19). הנאשם טען גם במשפטו, שזמן מה טרם האירוע הסתיימה תחרות נאומים בבית הספר, תחרות שאותה הוא ניהל, וכי הוא היה זה שבחר את המצטיינות שייצגו את בית הספר בתחרות ארצית. הנאשם טען שמדובר ברקע אפשרי שיכול להסביר מדוע יטענו המתלוננת ואנשים מטעמה טענה שקרית כי סטר לה. נראה כי דבריו אלה של הנאשם **לא נבדקו כלל** במהלך החקירה, ולא הובאו לתגובתה של המתלוננת או של העדים האחרים. מדובר בהתנהלות לא סבירה של גורמי החקירה, שנמנעו מלבדוק טענה של חשוד, שהושמעה בהזדמנות הראשונה.

13. בחקירתה הנגדית נשאלה המתלוננת על ידי הסנגור לגבי אותה תחרות "הנואם הצעיר", שבה זכו תלמידות אחרות ולא היא, **ואישרה, במענה לשאלת הסנגור, כי מבחינתה הייתה רוצה לזכות באותה תחרות** (עמ' 24 ש' 15). בתשובתה זו, חיזקה המתלוננת את תיאוריית ההגנה באשר לקיומו של מניע אפשרי מדוע שהילדה תאשים את המורה לשווא כי סטר לה. אמנם אינני קובעת בהכרח שהמתלוננת העידה עדות שקר, ואולם אפשרות כזו קיימת, ועדותה מותירה ספקות כבדים, אשר מתחזקים על רקע הנתונים באשר לאותה תחרות שבה לא זכתה. עולם המושגים של ילד בן 10, רגשותיו והלך מחשבתו, עלולים לערב אמת ודמיון, רגשות חיוביים ושלייליים בלתי מידתיים לעובדות, ואמות מוסר שטרם יוצבו וטרם גובשו. אין לשלול כי שתי העדות, המתלוננת וחברתה איה, ילדות רכות, תלמידות מצטיינות בתכנית מובחרת, סיבכו את הנאשם לשווא, על רקע טינה וקנאה ילדותיות. אם אכן עשו זאת, והתלוננו תלונת שווא שבה הניעו את ההורים ואף את המשטרה בתלונה ובחקירה נגד הנאשם, אזי הגיוני שיצאו ל"דרך שאין ממנה חזרה", ולא חזרו בהן עוד, כדי שלא להתוודות על שקר שמסרו. על היחידה החוקרת הייתה מוטלת החובה לבחון באופן זהיר וקפדני את טענת הנאשם, ואולם דומה כי עניין תחרות "הנואם הצעיר" לא נבחן כלל בחקירה, למרות שהמשטרה ידעה על הטענה. בהיעדר בדיקה במועד הנכון, במהלך החקירה, **נותר ספק ממשי לגבי אמינותה של המתלוננת.**

14. העדה איה אבו ג'אבר, בת גילה של המתלוננת וחברתה לאותה תכנית "אמירים" שהנאשם הוביל, העידה על האירוע כך:

"המורה היה מקשיב לתלמידים שהציגו הצגה, אני ור' הלכנו אליו על מנת להגיד לו על ההצגה (בטעות הוקלד הצעה), זה היה לקראת סוף השיעור, דיברנו איתו בקול נמוך ולא הפרענו לו, אחרי זה הוא סטר לה, היא כעסה והלכה וישבה על הכסא" (עמ' 30 ש' 14)

בהמשך הוסיפה איה שהמתלוננת ביקשה מהנאשם לעשות הצגה לפני שהשיעור מסתיים, והוא **כעס**

וסטר לה בפניה בצד ימין. עוד ציינה כי המתלוננת ישבה על הכיסא והתחילה לבכות.

העדה איה הופנתה על ידי הסנגור להודעתה במשטרה, שם ציינה כי המתלוננת ניגשה לנאשם **לבד**, ולא ביחד אתה. ההגנה אמנם לא הגישה את הודעת העדה כראייה, ולא ניתן להתרשם ישירות מהמסמך, ואולם בחקירה הנגדית הקריא הסנגור לאיה את דבריה במשטרה, לפיהם המתלוננת ניגשה לנאשם לבדה, ואילו היא, איה, ראתה את הדברים מהמקום בו ישבה בשורה הראשונה של הכיתה (עמ' 32 ש' 12, וכן בשורה 17). ב"כ המאשימה לא התנגדה לשאלה, ומכאן שאין מחלוקת כי הדברים צוטטו במדויק על ידי הסנגור. איה השיבה לשאלה כי תחילה, כשהמתלוננת קמה, היא, איה, עדיין ישבה במקומה שבספסל הראשון, ואולם בהמשך קמה וניגשה לנאשם עם המתלוננת.

מדובר בתיאור הסותר במידת מה את טענת המתלוננת לפיה היא ואיה ניגשו **יחד** אל הנאשם לבקש ממנו לעשות הצגה. אילו נבדקו הדברים ביסודיות בחקירה ראויה, יתכן ולא היה לסתירה מסוג זה משקל, ואולם במצב של חוסר ראייתי, הסתירה מחזקת את הספקות. היתה חובה לבדוק את פשרה של אותה סתירה בין שתי העדות היחידות, ולבחון את סדר הישיבה בכיתה, את זוויות הראיה ואת ההיגיון שבתיאור העובדתי הסותר אותו מסרו המתלוננת וחברתה.

15. תיאורה של העדה איה, כי המתלוננת התיישבה לאחר שהנאשם סטר לה **והתחילה לבכות** לא מופיע כלל בעדותה של המתלוננת עצמה, שהעידה רק שהתיישבה במקומה (עמ' 23 ש' 18). נראה כי ילדה בת 11, אשר ספגה סטירה ממורה, והתיישבה במקומה מושפלת ודומעת, הייתה מצופה לציין בעדותה על האירוע, כי בכתה. היעדר התיאור לגבי הבכי בעדות המתלוננת, בעוד שחברתה מסרה כי הילדה בכתה בגלל הסטירה שקיבלה, מהווה סתירה משמעותית, המגבירה את הספק. **עדותה של המתלוננת לגבי האירוע הותירה אצלי רושם מרוחק, וכזה אשר אינו תואם את החוויה שעליה סיפרה.** מדובר בילדה שלדבריה סטרו לה בכיתה, ואשר לדברי חברתה כעסה ובכתה כתגובה לאלימותו של הנאשם. המתלוננת לא דיווחה על תחושות אלה. אמנם יתכן שהמעמד המרגש של עדות בבית המשפט הביא לכך שהמתלוננת הצעירה לא העידה בחופשיות, ויתכן ששכחה למסור על תחושותיה, ואולם אם אכן שכחה לציין שבכתה, הרי שב"כ המאשימה אמורה הייתה לרענן את זיכרונה בעניין, דבר שלא נעשה.

16. העדה איה השיבה, בתשובה לשאלות הסנגור בחקירה הנגדית, כי אכן, ילדות אחרות, ולא היא עצמה או המתלוננת, זכו בתחרות הנאומים, אשר הנאשם היה אחראי עליה, וקיבל בה החלטות (עמ' 32 ש' 31 ואילך). יתרה מכך, איה אישרה כי זכייתן של הילדות האחרות, הייפא ומלאק שמן, **הכאיב במיוחד למתלוננת**, שלקחה את הדברים ללב (עמ' 33 ש' 12). הילדה איה נשאלה על ידי הסנגור: **"למה את לא נבחרת?"**, והשיבה כך: **"לא יודעת, כשבחרו במלאק אמא שלה היתה בחוץ עם המורה ואני יודעת למה"** (עמ' 32 ש' 33). תשובתה של איה מלמדת על כך שאיה חושדת שאותה ילדה מצטיינת מלאק, אשר בה בחר הנאשם כמנצחת של תחרות הנאומים, נבחרה בדרך בלתי כשרה, ובאמצעות השפעה בלתי הוגנת על הנאשם. גישה מרירה מסוג זה עלולה להוות מניע של שתי הילדות, המתלוננת ואיה, להרע לנאשם ולסבך אותו לשווא.

17. גם עדותה של איה כללה תיאור עובדתי מצומצם, אשר אין בו מענה לשאלות שבירור נדרש לשם הבנת המקרה. גם איה, כמו המתלוננת לפניה, לא העידה לגבי טיב ההצגה שביקשו השתיים להציג, לגבי סוג ההצגה שהילדים האחרים הציגו, לגבי תגובת הילדים האחרים לסטירה שהמורה סטר למתלוננת לעיניהם. גם מתוך עדותה של איה, כמו אצל המתלוננת, מצטיירת תמונה בלתי הגיונית, החסרה פרטים אשר סביר שיופיעו בגרסת אמת. השתיקה המיוחסת לנאשם, אשר גם לדברי איה סטר למתלוננת בכעס, מבלי לומר כל מילה, אינה מסתדרת עם השכל הישר. קשה לקבל תיאור שבו ניתחת סטירה על פניה של ילדה ללא כל נזיפה מלווה, או ללא כל הסבר לענישה הגופנית. ניתן היה לצפות כי הנאשם, אילו אכן סטר לתלמידתו, היה מלווה את מעשהו באמירה כלשהי, כגון שאסור לה לקום ללא קבלת רשותו לכך, או כי נהגה בחוצפה, או שחרגה מהכללים וכד'. התיאור המצומצם של עדת הראייה איה, אינו משכנע.

18. חרף נוכחותם של תלמידים לא מעטים בכיתה בעת האירוע, ולמרות שמדובר בטענה לגבי התנהגות חמורה וחריגה של מורה, המואשם כי סטר לתלמידה בעת שיעור, לא הובאו כל עדויות מפי תלמידים נוספים מלבד שתי הילדות, זולת גרסתה של עדת ההגנה שיפא סעאידה, אשר העידה, כפי שיפורט בהמשך, שאירוע כתב האישום כלל לא התרחש. המאשימה הגישה שני מזכרים של החוקרת ענבל אמויאל, אשר תיעדו נסיונות מסוימים ודלים להגיע לילדים נוספים מהכיתה. על פי המזכר ת/2, שוחחה החוקרת טלפונית על אביה של הילדה היפא יוסף, ששמה נמסר על ידי אבי המתלוננת בעת שהתלונן למשטרה (מוצג נ/1), אך אביה של ילדה זו לא הסכים שבתו תהיה מעורבת. על פי מזכר ת/3, קיימה החוקרת שיחה טלפונית עם אביה של עדת התביעה איה אבו ג'אבר, ועם איה עצמה שהשתתפה אף היא בשיחה. הילדה איה נשאלה באותה שיחה טלפונית אם היו עוד ילדים שראו את מה שעשה המורה למתלוננת, והיא ענתה לחוקרת כי איננה יודעת אם היו עוד תלמידים שראו, ואינה יכולה לציין את שמותיהם. שיחה זו קויימה ביום 26.6.19, כשלושה חודשים אחרי האירוע. מדובר בבדיקה בלתי מספקת. נראה כי ניתן היה להגיע ללא קושי רב לרשימת התלמידים שנכחו בשיעור, ולבדוק אם מי מהם הבחין באירוע החריג המתואר בכתב האישום. ניתן היה לצפות שאירוע מעין זה, של אלימות פיזית כלפי תלמיד, יעורר, אילו אכן התרחש, הדים, ואולי אף יהפוך לשיחת היום בכיתה ובבית הספר. היעדרן של עדויות נוספות, והיעדר בדיקה מספקת בנושא, מטילה ספק נוסף בגרסת המאשימה.

19. גם מה שקרה למתלוננת אחרי השיעור שבו סטר לה לדבריה המורה, לוט בערפל. המתלוננת, בחקירתה הראשית הקצרה, לא נשאלה כלל מה עשתה אחרי האירוע, למי סיפרה על מה שקרה לה ואיך הרגישה. כשנשאלה על ידי הסנגור אם סיפרה על המקרה למחנך שלה, נאהר שבלי, השיבה בשלילה (עמ' 25 ש' 22), **ושללה גם שסיפרה על המקרה למנהל בית הספר** (שם, שורה 28), וזאת בניגוד לעדות המנהל, שהעיד, כפי שיפורט, שהמתלוננת כן סיפרה לו על המקרה. כשנשאלה עם מי הלכה באותו יום הביתה, ואם סיפרה לאותן בנות על המקרה, העידה המתלוננת כי **אינה זוכרת עם מי הלכה** (עמ' 26 ש' 1). ראיות לגבי מצבו של קורבן לעבירת אלימות, בסמוך לאחר שנפגע, עשויות במקרים מסוימים לחזק ולסייע בהוכחת עבירות, ובמקרים ספציפיים אף להוות חריג לעדות שמיעה (סעיף 10 לפקודת הראיות). במקרה זה מצטיירת תמונה חריגה של היעדר מידע לגבי מצבה של הילדה בסמוך אחרי האירוע, והדבר אינו הגיוני, שכן מצופה שילדה שחוותה אלימות בכיתה, תספר על כך

לחברים ולצוות ההוראה. אביה של המתלוננת, מר עלא סלפית, העיד שבתו סיפרה לו בשיחה טלפונית מהטלפון של אמה, שמורה כלשהו סטר לה והכאיב לה כשבקשה ממנו לעשות הצגה (עמ' 12 ש' 14). מדברים אלה ניתן להבין בבירור כי הראשונה ששמעה על המקרה מהמתלוננת הייתה אמה, אך האם לא העידה כלל, ולא ניתן היה להתרשם לפיכך ממצבה של המתלוננת בעת שסיפרה לראשונה על האירוע, אם הייתה נסערת, כאובה, או כיוצ"ב. לפיכך, אין כל ראיה מסייעת לגרסאותיהן של המתלוננת ואיה, באשר למצבן בסמוך לאחר האירוע.

20. עדותו של אביה של המתלוננת אינה תורמת כלל להוכחת האשמה. מדובר בעדות שמועה, לגבי דברים שהאב שמע מבתו, אשר בלתי קבילה להוכחת תוכנה. האב, מר סלפית, העיד כי לאחר ששמע מאשתו ובתו על האירוע בו הוכתה הילדה, החל בניסיונות להגיע לנאשם, שאותו לא הכיר, ולדבר איתו על האירוע. לשם כך פנה תחילה לשני דודיו המשמשים מורים בבית הספר, ובהמשך גם למחנך של הילדה, ליועצת, ובסופו של דבר גם למנהל (עמ' 12 ש' 18). האב העיד כי דרש מהמנהל לקיים שיחה עם הנאשם, ולאחר שהמנהל לא פעל באופן מספק לקדם מפגש כזה, החליט להגיש תלונה, וכך אכן עשה ביום 31/3/19, כשבוע אחרי האירוע.

21. ניכר כי אביה של המתלוננת חש תחושות כעס לאור טיפול בלתי הולם בעיניו של צוות בית הספר במקרה. האב העיד כי בינו לבין המנהל שורר סכסוך ישן, וכי אינו מדבר איתו, מאז שבעבר הרחוק הוא לא התקבל לעבודה כמורה באותו בית ספר (עמ' 15 ש' 33, וגם בהודעתו במשטרה נ/1 ש' 10, שם מסר שהמנהל "עשה לו פרינציפ"). האב אישר כי כבודו נפגע לאור תחושתו שהנאשם נמנע מלפגוש אותו או לברר עמו את העניין, חרף בקשתו של האב להיפגש עם הנאשם ולשוחח עמו (עמ' 13 ש' 30). הסנגור הפנה בסיכומיו לסתירות ותמיהות שונות שנפלו לטעמו בגרסת האב מר סלפית, ואף טען כי עוינותו הישנה של האב למנהל, ורגשותיו השליליים כלפי בית הספר, מטילים צל על אמינותו של האב. בין היתר, הפנה הסנגור לכך שהאב התייחס לתחרות הנאומים שבה בתו לא זכתה, ואמר שלא היה למתלוננת מראש כל סיכוי לזכות בתחרות בגלל קיפוח מצד המנהל (עמ' 19, ש' 22).

22. בניגוד לטענות ההגנה, מר סלפית הותיר אצלי רושם כללי אמין. איני רואה בעדותו מגמה של עלילה או של הפללת שווא, אך מנגד גישתו ניכרת בכעס ובאימפולסיות. הסתירות שנפלו לכאורה בפרטים שמסר אינן מהותיות, והוא נתן הסבר סביר להתנהלותו, ולכך שרק אחרי שבוע, ולאחר שניסיונותיו לטפל בתלונת בתו שלא באמצעות המשטרה לא צלחו, הגיע והגיש תלונה נגד הנאשם, שאותו כלל לא הכיר, ובו לא פגש מעולם. משקעי העבר בין האב לבין מנהל בית הספר יתכן והשפיעו עליו לגלות חוסר אמון במערכת, ולחוש קיפוח כלפיו וכלפי בתו, אך לא ראיתי בפני הורה שבדה עלילה מכוונת באמצעות בתו, במטרה לטפול אשמת שווא כלפי הנאשם, מורה שאותו לא הכיר. לא מצאתי סימן לכך שהאב פגוע או נוטר טינה דווקא בהקשר לאותה תחרות נאומים שבה בחר הנאשם את הילדה מלאק ולא את המתלוננת. האב מר סלפית הוא מורה במקצועו, המלמד בבית ספר אחר, ולא התרשמתי כי העיד דברים שאינם אמת. סביר בעיני שמר סלפית שמע מבתו את הסיפור לפיו מורה סטר לה, ופעל לבירור העניין, כשכעסו הולך וגובר. ואולם, חרף הרושם הטוב שהותיר מר סלפית, וכפי שצינתי לעיל - אין בעדותו, שאינה מוסיפה פרטים רלוונטיים, כדי לסייע ולתמוך בגרסת המאשימה, שלא הוכחה

באופן מספק בראיות קבילות.

23. פעולתו הנמרצת של מר סלפיתי לברר את תלונת בתו כללה כאמור פנייה לגורמים בבית הספר, בירורים עם תלמידה נוספת אחת לפחות (עמ' 13 ש' 23), דרישה מהמנהל לשוחח עם הנאשם, ולבסוף גם הגשת תלונה במשטרה. **האב לא העיד כלל לגבי בירור מעמיק שעשה עם הילדה עצמה, ונראה כי הוא קיבל את דבריה כעובדה**, והניע בעקבותיהם מהלכים מעשיים ורגשיים, שהלכו והעצימו, במטרה לטפל בעוול שנעשה לבתו לדעתו. בנסיבות אלה, נותר אצלי הרושם שאם מדובר בילדה שמסרה תלונה בדויה להוריה, הרי שעד מהרה היא גרמה לסחרור גדול, שהקשה עליה מאד לחזור בה, גם אילו הייתה רוצה להתוודות שלא מסרה אמת, וכלשון הביטוי, "לרדת מן העץ".

24. עדויותיהם של מחנך כיתתה של המתלוננת, מר נהאר שבלי, ושל המנהל, מר איאד כחילי, שהוזמנו לעדות מטעם המאשימה, לא תרמו מאומה להוכחת גרסת כתב האישום. גרסאות אלה אף העצימו במידה מסוימת את הספקות שהתעוררו בעדויותיהן של שתי הילדות.

25. המחנך העיד כי שמע מתלמידים למחרת הגשת התלונה, שהמתלוננת הגישה יום קודם לכן תלונה במשטרה. יש לזכור כי התלונה הוגשה שבוע לאחר יום האירוע, כך שלדבריו, המחנך ניגש רק אז למתלוננת, שסיפרה לו כי הנאשם סטר לה לאחר שלא רצה לשתף אותה בהצגה, וכי אביה התלונן במשטרה. המחנך אישר כי לפני אותו מעמד התקשר אליו אביה של המתלוננת וביקש ממנו את מספר הטלפון של הנאשם, מבלי לפרט לשם מה הוא זקוק למספר, ומבלי שסיפר לו דבר (עמ' 3 ש' 28 ואילך). לא ברור לשם מה הובא עד זה כעד תביעה, שכן ידיעתו על האירוע הייתה לדבריו מאוחרת ומצומצמת ביותר, והוא לא ידע על העניין כלל, אלא רק כשבוע אחרי המקרה, ולאחר שהאב כבר הגיש תלונתו למשטרה. לא ניתן שלא לתהות כיצד מחנך של ילדים בכיתה ד', לא שומע על אירוע של אלימות מצד מורה מקצועי במשך שבוע ימים ומעלה, וכיצד מגיע הדבר לאזניו סוף סוף, רק אחרי שתלמידים מדברים על תלונה שהוגשה במשטרה. ההתנהלות מנוגדת לשכל הישר, ואין כל הסבר מדוע המתלוננת לא שיתפה את המורה הישיר שלה, או לכך שלא עברה לכך הפחות שמועה בין התלמידים ובין המורים שהיה מקרה חריג של מורה אשר סטר לתלמידה. אם קיים משקל כלשהו לעדותו של המחנך, הרי זה רק בהוספת ספק נוסף אל הספקות הרבים. יצוין כי מנהל בית הספר העיד שהוא נתן בשלב כלשהו הוראה למחנך לבדוק את הטענה שהנאשם הכה את המתלוננת, וכי המחנך אכן עשה בירור והתרשם שהדבר לא קרה (עדויות של המנהל עמ' 35 ש' 21). מדובר בגרסה שונה מזו שמסר המחנך עצמו, ואולם לא ראיתי בדברים אלה משקל ממשי. מדובר בשני עדי תביעה, המנהל והמחנך, ולא ברור מתי שוחחו השניים על המקרה ואם הדבר היה לפני או אחרי הגשת התלונה במשטרה, ומכל מקום, מדובר בעניין זניח, במיוחד בשים לב לכך שהמתלוננת עצמה העידה, כפי שצוין לעיל, שהיא עצמה לא סיפרה על האירוע לא למחנך שלה, ולא למנהל.

26. מנהל בית הספר העיד, שבאחד הימים ניגשה אליו המתלוננת בהפסקה, בעת שהסתובב כמנהגו בחצר בין התלמידים, וסיפרה שהנאשם נתן לה סטירה. המנהל לא זכר באיזה יום קרה הדבר יחסית לאירוע,

ושיער כי יתכן וזה היה יום או יומיים לאחריו (עמ' 35 ש' 2). בהמשך, ובחקירתו הנגדית, הוסיף המנהל שבעת שהילדה סיפרה לו על מקרה הסטירה היא חיכה (עמ' 35 ש' 26). לדבריו, העביר המנהל את הטיפול בעניין למחנך. גרסת המנהל עומדת בסתירה ברורה עם עדות המתלוננת, **שמסרה כי לא ספרה על האירוע למנהל** (עמ' 25 ש' 28), ובכל מקרה, **אין בעדותו כעד תביעה כל חיזוק ראייתי**, שכן מדובר בעדות שמועה לא קונקרטית. המאשימה בקשה בסיכומיה לקבוע כי המנהל חרג מהנהל המחייב אותו לדווח על מקרה של אלימות בבית הספר, ואולם לא ברור, איזה משקל יהיה לקביעה כזו, גם אם תיקבע. יצוין כי טענות המאשימה בגנותו של עד שהיא עצמה הזמינה לעדות, הן טענות חריגות, מה גם שהטענות נגד המנהל לא הוצגו לו על ידי המאשימה כלל בעדותו.

27. בסיכום ביניים, בטרם אתיחס לעדותו של הנאשם ולעדויות של עדת ההגנה, ניתן לסכם ולומר, כי בפרשת התביעה לא הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת עובדות כתב האישום. גרסאותיהן של שתי הילדות, המתלוננת וחברתה איה, הותירו ספקות מהותיים, וראיות אחרות לא הובאו, ויתרה מכך, כפי שפורט בהרחבה, נראה כי בדיקות חיוניות לא נעשו בחקירה בלתי מספקת.

28. הנאשם, מורה ותיק, בן 60, מפקח להוראת השפה הערבית, העיד כי הוא מושעה מעבודתו בגין תיק זה. בבית הספר שבאום אל ג'אנם לימד הנאשם יומיים בשבוע לימודי העשרה לשפה הערבית בכיתת מצטיינים בה למדה המתלוננת. הנאשם העיד כי הכין את הכיתה לקראת מיזם "הנואם הצעיר", שבמהלכו מתבקשים התלמידים, בין היתר, לכתוב טקסט שכנועי, לנאום ולהציג את הקטע שהכין (עמ' 41 ש' 1 ואילך). בסופו של תהליך, כך העיד הנאשם, הוא בוחר מתוך התלמידים תלמיד אחד אשר מייצג את בית הספר בתחרות חיצונית. בשנת 2019 נבחרה תלמידה מצטיינת בשם מלאק סעאידה (עמ' 41 ש' 25). הנאשם הבהיר שהתחרות הארצית שבה ייצגה את בית הספר התלמידה מלאק, התקיימה ביום 14/2/19, כלומר למעלה מחודש לפני המועד שבכתב האישום (עמ' 42 ש' 11). עוד העיד הנאשם, כי לאחר שתמה תחרות הנאומים, נגמר גם שלב "ההצגות" (ש' 11), ובמקום לנאום ולהופיע לקראת תחרות "הנואם הצעיר" התמקדה כיתת המצויינות, שבה 18 תלמידים, בלימודים רגילים של השפה הערבית. הנאשם טען אפוא בדברים אלה, כי ביום האירוע לא התקיימו כל "הצגות" בכיתה, וכי לכן אין כל הגיון בטענתן של הילדות כי ביקשו להציג הצגה בכיתה.

29. הנאשם העיד כי לאחר שנבחרה אותה תלמידה מצטיינת, מלאק, היו תלמידים שלא נבחרו, ואף הורים שכעסו והתאכזבו. הנאשם ציין כי הוריה של תלמידה בשם הייפא פנו אליו לקבל הסבר מדוע בתם לא נבחרה (עמ' 42 ש' 4). לגבי המתלוננת, הנאשם העיד כי היא תלמידה מצטיינת ושאפתנית (עמ' 40 ש' 30).

30. כשנשאל לתגובתו כלפי המיוחס לו בכתב האישום, כשהוא נסער, כי שמע ממנהל בית הספר כי אביה של המתלוננת טוען כי הוא סטר לילדה תוך כדי שיעור.

הנאשם שלל את המיוחס לו מכל וכל. אביא את דבריו כלשונם:

"אני מתקשה להגיד מילה. אני לא סטרתי לילדה ולא לשום ילד. הילדה אמרה שהיא הגיעה למורה בשקט וביקשה להשתתף בהצגה באדיבות, איזה היגיון יש בטענה שסטרתי לה? מה אני חי בג'ונגל?" (עמ' 43 ש' 1)

ובהמשך:

"אני שולל את הטענה שרואידה בכלל פנתה אלי, לא חינכנו שאפשר לקום. לא היה לה על מה לפנות אליי כי נגמר עניין ההצגה. לטענתה היא פנתה אלי כדי להציג אבל לא היה למה כי כל העניין הזה נגמר.

לשאלת בית המשפט, האם יתכן שהילדה בכל זאת רצתה להציג, למרות שכבר נבחרה הנציגה, אני משיב שלא יכול להיות דבר כזה. היא לא פנתה אלי. " (עמ' 43 ש' 13 ואילך)

הנאשם עמד לכל אורך עדותו, לרבות בתשובותיו לשאלות שהוטחו בו בחקירה הנגדית, על גרסתו כי לא היה אירוע בנסיבות המתוארות בכתב האישום, שביום האירוע לא נערכו הצגות בכיתה, ושהמתלוננת וחברתה איה כלל לא קמו ולא ביקשו להציג הצגה. הנאשם שב ודחה את הטענה שסטר לילדה, והבהיר בעקביות, ותוך תרעומת, כי אלימות גופנית כלפי תלמיד אינה באה בחשבון מצדו, והוא מתנגד בתוקף לענישה גופנית (ראה תשובתו לשאלת בית המשפט בעמ' 48 ש' 8).

31. **גרסת הנאשם עוררה את אמוני, ועדותו הותירה רושם חיובי.** לצערי, קיימת אפשרות ממשית שנעשה עוול כבד למורה ותיק זה, המשמש בתפקיד חינוך והוראה מזה 30 שנה, ואשר עולמו עבר, כתוצאה מחקירתו ואישומו, טלטלה קשה. התרשמתי מאיש חינוך ששפתו רהוטה והתנהגותו שקולה ומכובדת. כשדיבר על תפקודו כמחנך ומורה למצטיינים, אורו עיניו של הנאשם, והוא התייחס לאהבת המקצוע ולהנאה ממנו. כשהתייחס לטענות נגדו, אותן שלל, ניכר היה כי הוא מעיד מדם ליבו. הרושם שהותיר הנאשם, אינו מסתדר עם הטענה שסטר לילדה כפי שמיוחס לו. הנאשם שיכנע גם כי ביום האירוע לא היו כלל הצגות בכיתה, לאחר ששלב תחרות הנאומים תמה זה מכבר.

32. חקירת הנאשם ניכרת במחדלי חקירה. גרסת הנאשם לחשדות נגדו נגבתה בחקירה קצרה ביותר על ידי החוקרת ענבל אמויאל, ביום 8/4/21, כשבוע לאחר הגשת התלונה (ת/1). הנאשם לא נשאל על ידי החוקרת את השאלות הבסיסיות אשר היה מצופה שישאלו, ולא נעשה מולו כלל בירור אם הייתה הצגה כלשהי בכיתה, אם המתלוננת בכלל קמה וניגשה אליו כפי שתיארה, אם חברתה איה קמה איתה, אם השתיים ביקשו ממנו להציג הצגה, מי עוד למד בכיתה, איך התנהל השיעור - שאלות אלה, שנדרשו לגילוי האמת, כלל לא נשאלו ולא הובררו באותה חקירה יחידה ודלה.

33. החוקרת, ששמעה מהנאשם הכחשה מוחלטת לגבי הטענה שהכה את הילדה בסטירה, בחרה להטיח

בנאשם שאלה יחידה, שאותה שאלה שלוש פעמים ולא פחות, ושאלה זו הנה מדוע שהילדה תאשים אותו לשווא. הנאשם השיב לשאלה זו ככל יכולתו, והשמיע סברה שתלונת השווא של המתלוננת קשורה לאכזבה מכך שהילדה לא זכתה בתחרות הנאומים. יתרה מכך, הנאשם גם הבהיר שילדה בשם הייפא, שקשורה למתלוננת לדעתו, הביעה תרעומת מיוחדת על כך שלא זכתה, וכי הוריה של אותה ילדה הגיעו ושוחחו עמו על עניין התחרות. הנאשם מסר לחוקרת כי ייתכן ויש קשר בין תלונתה של המתלוננת לאכזבתה של הילדה הייפא. הנאשם גם ציין כי ידוע לו שלאביה של המתלוננת יש רגשי טינה כלפי בית הספר, וגרס שיתכן שיש השפעה גם לעניין זה על תלונת השווא נגדו.

34. כפי שצוין בסעיף 12 שלעיל, טענותיו של הנאשם לא נבדקו כלל. לא הוצגו בפני כל פעולות חקירה שמטרתן לברר את האפשרות כי קיים מניע לילדות לנטור ולכעוס על המורה שלא בחר בהן בתחרות. כפי שפורט בהרחבה, היחידה החוקרת, ובהמשך גם המאשימה, לא נקטו זהירות מחוייבת, נמנעו מבדיקות נדרשות, וביססו אישום על ראיות דלות ובלתי מספקות.

35. מטעם הנאשם העידה כעדת הגנה גם הילדה שיפפא סעאידה, שהייתה לדבריה תלמידה באותה קבוצה בה למדה המתלוננת אצל הנאשם. ילדה זו העידה כי לאחר שמלאק נבחרה לתחרות הנואם הצעיר, הפסיקה הקבוצה להתאמן (עמ' 49 ש' 25). בנוסף העידה כי היא חברתה של המתלוננת, וכי לא היה אף פעם מקרה של ויכוח בין המתלוננת ובין הנאשם, אף לא מקרה שבו הנאשם סטר למתלוננת (עמ' 50 ש' 4 ואילך). העדה שיפפא מסרה כי הגיעה לבית המשפט "**כדי לזכות אדם זכאי וכדי שמצפוני יהיה שקט**" (עמ' 50 ש' 28). לגבי המתלוננת, העדה העידה כי היא כעסה מאד ובכתה לאחר שלא נבחרה לתחרות הנאומים, ושגם בתחרות אחרת של איות, בכתה המתלוננת לאחר שטעתה טעות אחת (עמ' 50 ש' 11 ואילך). בחקירתה הנגדית חוותה העדה שיפפא את דעתה כי המתלוננת ואיה משקרות, והוסיפה כי השתיים מרבות לשקר (עמ' 53 ש' 11).

36. כפי שפורט, גם ללא עדותה של הילדה שיפפא, ומנימוקים שהובאו בהרחבה, הייתי קובעת כי יש לזכות את הנאשם זיכוי מלא. עדותה של עדת ההגנה, שהעידה כי היא קרובת משפחה של המנהל, וכי הגיעה להעיד לטובת הנאשם לבקשתו של המנהל, מוסיפה עוד נתבך למערך הראיות המזכות. מדובר בילדה שהנה התלמידה היחידה שהובאה לעדות, מלבד שהמתלוננת וחברתה איה, שהותירה רושם כללי טוב, וששללה אפשרות שהמקרה המתואר בכתב האישום התרחש אי פעם. עדותה מקובלת עלי.

37. לסיכום, המארג הראייתי שהציגה המאשימה רחוק מלענות על רמת ההוכחה הנדרשת. ספקות מהותיים עלו מגרסאות המתלוננת וחברתה, ולא הוצגו ראיות משמעותיות אחרות לחובת הנאשם. החקירה שנעשתה לקתה במחדלים, וכתב האישום הוגש על בסיס רעוע, ובניסוח לקוני ודל של העובדות המיוחסות. לעומת זאת גרסת הנאשם עוררה אמון.

כפי שצינתי בפתח הכרעת דין זו - אני קובעת כי הנאשם זכאי.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים